

# POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2019 roku

Referendarz sądowy E. J.

w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział II Cywilny

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2019 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: W. W.

przeciwko dłużnikowi: Ł. B.

o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu

**postanawia:**

oddalić wniosek.

Referendarz sądowy E. J.

## UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. W. wniósł do tut. Sądu o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 23 czerwca 2017 r., Repertorium A numer (...), sporządzonemu przez notariusza A. Ł. w Kancelarii Notarialnej położonej w P. przy ulicy (...) w zakresie § 2, w którym dłużnik Ł. B. zobowiązał się zapłacić wierzycielowi W. W. kwotę w wysokości 90000,00 zł. Wnioskodawca wniósł nadto o zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela zwrotu kosztów postępowania klauzulowego. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, iż dłużnik w ww. akcie notarialnym poddał się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. Jako poręczyciel Ł. B. uznał swoje zobowiązania z tytułu solidarnego poręczenia za zobowiązania pożyczkobiorcy E. Z., wynikających z umowy pożyczki z dnia 26 czerwca 2017 r. do kwoty 90000,00 zł, na wypadek gdyby pożyczkobiorca zobowiązania swego nie wykonał.

**Referendarz sądowy zważył, co następuje:**

Wniosek nie mógł zostać uwzględniony.

Zgodnie z treścią art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji powinno zawierać określoną w ustawie treść. Treść ta obejmuje elementy konieczne, które musi zawierać każde oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Elementami koniecznymi, które pozostają wspólne dla wszystkich sposobów poddania się egzekucji są: wyrażenie woli poddania się egzekucji (tzw. klauzula lub formuła poddania się egzekucji), oznaczenie dłużnika i wierzyciela, określenie obowiązku świadczenia, określenie podstawy obowiązku świadczenia oraz uzależnienie wykonania tytułu egzekucyjnego od pewnego zdarzenia. Poza tym treść oświadczenia o poddaniu się egzekucji może obejmować elementy dodatkowe, które nie muszą się w nim znaleźć. Przedłożony akt notarialny spełniał wymogi aktu notarialnego określone w art. 92 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie.

Wierzyciel wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu zachowując termin określony w § 3, tj. 31 grudnia 2025 r., jednakże nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 23 czerwca 2017 r. nie było możliwe z następujących względów.

W § 2 aktu notarialnego z dnia 23 czerwca 2017 r. Ł. B., jako poręczyciel, uznał swoje zobowiązania z tytułu solidarnego poręczenia za zobowiązania dłużnika wynikające z powołanej w § 1 aktu notarialnego umowy pożyczki wobec wierzyciela, wynikające z umowy poręczenia opisanej w § 1 ust. 3 niniejszego aktu notarialnego, tj. do spłaty części pożyczki do kwoty 90000,00 zł w przypadku upływu terminu zapłaty określonego w tej umowie i odnośnie obowiązku natychmiastowej spłaty w terminie siedmiu dni od poinformowania poręczyciela o braku zapłaty przez dłużnika w terminie oznaczonym jako termin zapłaty, tj. na wypadek gdyby dłużnik zobowiązania swego nie wykonał, poręczyciel poddał się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., do maksymalnej kwoty 90000,00 zł. W § 3 aktu notarialnego poręczyciel oświadczył, że wierzyciel będzie upoważniony do prowadzenia przeciwko poręczycielowi na podstawie tego aktu notarialnego o całość lub część roszczenia, tj. do kwoty 90000,00 zł z całego majątku poręczyciela, jeżeli poręczyciel opóźni się w zapłacie na rzecz wierzyciela jakichkolwiek należności przysługujących wierzycielowi z tytułu wyżej wymienionej umowy poręczenia, w terminie siedmiu dni od zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy pożyczki, zakreślonym w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy pożyczki i wezwaniu do dobrowolnej zapłaty. Zdarzeniem, od którego uzależniono wykonanie przyjętego wyżej obowiązku zapłaty przez poręczyciela było zawarcie pomiędzy pożyczkobiorcą (dłużnikiem) a pożyczkodawcą (wierzycielem) umowy pożyczki opisanej w § 1 ust. 1, upływ terminu zapłaty określonego w umowie pożyczki i umowie poręczenia, wypowiedzenie umowy pożyczki i niedokonanie zapłaty pożyczkodawcy (wierzycielowi) zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki i umowy poręczenia z dnia 23 czerwca 2017 r., na warunkach spłaty i w terminie w nich ustalonych.

Jak wynika z treści art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., ustalenie w akcie notarialnym zdarzeń warunkujących wykonanie obowiązku ma charakter obligatoryjny. Biorąc pod uwagę zasadę swobody umów (art. 353<sup>1</sup> k.p.c.), sposoby określenia tych zdarzeń mogą być różne. Tym niemniej, sąd (referendarz sądowy) w postępowaniu klauzulowym powinien ustalić, czy doszło do zdarzeń wymienionych w akcie notarialnym, tj. czy wystąpiło zdarzenie od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego. Wykazanie tych okoliczności obciąża zaś wierzyciela. Kwestie te ulegają ustaleniu wyłącznie w oparciu o dokumenty przedstawione przez wierzyciela, a sąd (referendarz sądowy) rozpoznaje wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu na posiedzeniu niejawnym bez wysłuchania stron (art. 766 k.p.c.).

W myśl art. 786 § 1 k.p.c., jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokument urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Nie dotyczy to wypadku, gdy wykonanie jest uzależnione od równoczesnego świadczenia wzajemnego, chyba że świadczenie dłużnika polega na oświadczeniu woli. To jedyne dowody, za pomocą których wierzyciel może wykazać, że wystąpiło zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego. Przez zdarzenia, o których mowa w tym przepisie, rozumieć należy zawarte w treści tytułu egzekucyjnego przesłanki merytoryczne, od których zależy powinność wykonania przez dłużnika świadczenia wynikającego z treści tytułu. Specyfika instytucji poddania się egzekucji w oparciu o art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. powoduje, iż dobór zdarzeń, od których uzależnia się wykonanie obowiązku po stronie dłużnika musi uwzględniać ograniczenia dowodowe. W przeciwnym wypadku, pomimo formalnej poprawności konstrukcji oświadczenia o poddaniu się egzekucji, nadanie klauzuli wykonalności ze względów dowodowych będzie niemożliwe.

W niniejszej sprawie zdarzenia określono jako zawarcie pomiędzy pożyczkobiorcą (dłużnikiem) a pożyczkodawcą (wierzycielem) umowy pożyczki opisanej w § 1 ust. 1, upływ terminu zapłaty określonego w umowie pożyczki i umowie poręczenia, wypowiedzenie umowy pożyczki i niedokonanie zapłaty pożyczkodawcy (wierzycielowi) zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki i umowy poręczenia z dnia 23 czerwca 2017 r., na warunkach spłaty i w terminie w nich ustalonych. Powyższe zdarzenia zostały ujęte w formie koniunkcji. Co więcej, co pomija wnioskodawca w uzasadnieniu wniosku, częścią oświadczenia o poddaniu się egzekucji zawartego w § 3 aktu notarialnego, jest oświadczenie, że wierzyciel będzie upoważniony do prowadzenia przeciwko poręczycielowi na podstawie tego aktu notarialnego o

całość lub część roszczenia, tj. do kwoty 90000,00 zł z całego majątku poręczyciela, jeżeli poręczyciel opóźni się w zapłacie na rzecz wierzyciela jakichkolwiek należności przysługujących wierzycielowi z tytułu wyżej wymienionej umowy poręczenia, w terminie siedmiu dni od zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy pożyczki, zakreślonym w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy pożyczki i wezwaniu do dobrowolnej zapłaty. W § 2 poręczyciel poddał się egzekucji na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania swego nie wykonał. Tym samym wierzyciel powinien również wykazać zaistnienie powyższych zdarzeń, w formie określonej w art. 786 § 1 k.p.c., albowiem została od nich *expressis verbis* uzależniona możliwość prowadzenia przeciwko poręczycielowi egzekucji na podstawie aktu notarialnego z dnia 23 czerwca 2017 r.

Wnioskodawca nie wykazał w formie określonej w art. 786 § 1 k.p.c. zaistnienia wszystkich powyżej opisanych zdarzeń. Sąd rozpoznaje wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu co do zasady na posiedzeniu niejawnym bez wysłuchania stron. Wynika z tego, że o powstaniu tytułu egzekucyjnego decyduje treść oświadczenia wyrażona w akcie notarialnym. W sposób wiążący dla podmiotów prawa cywilnego wykładni oświadczenia woli o poddaniu się egzekucji dokonują wyłącznie organy stosujące prawo, w przypadku oświadczenia woli o poddaniu się egzekucji organem tym jest sąd (referendarz sądowy) rozpoznający wniosek o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności. W celu wykazania ziszczenia się zdarzeń wierzyciel przedłożył oświadczenie z dnia 27 czerwca 2019 r., w formie dokumentu z podpisem pełnomocnika wierzyciela urzędowo poświadczonym oraz dowód nadania do Ł. B. w dniu 27 czerwca 2019 r. pisma – notariusz poświadczył zgodność odpisu z oryginałem.

Nie budzi wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie, iż wskazanie przez dłużnika w § 3 aktu notarialnego co będzie stanowiło dowód dla sądu na potwierdzenie ziszczenia się zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego, nie jest dla sądu wiążące. Wnioskodawca powinien udowodnić dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym, iż zawarto pomiędzy pożyczkobiorcą (dłużnikiem) a pożyczkodawcą (wierzycielem) umowę pożyczki opisaną w § 1 ust. 1, upływ terminu zapłaty określonego w umowie pożyczki i umowie poręczenia, wypowiedzenie umowy pożyczki i niedokonanie zapłaty pożyczkodawcy (wierzycielowi) zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki i umowy poręczenia z dnia 23 czerwca 2017 r., na warunkach spłaty i w terminie w nich ustalonych, a także że dłużnik zobowiązania swego nie wykonał, poręczyciel opóźnił się w zapłacie na rzecz wierzyciela jakichkolwiek należności przysługujących wierzycielowi z tytułu wyżej wymienionej umowy poręczenia, w terminie siedmiu dni od zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy pożyczki, zakreślonym w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy pożyczki i wezwaniu do dobrowolnej zapłaty. Wnioskodawca obowiązkowi temu nie sprostał. Oświadczenie pełnomocnika wierzyciela nie wykazuje powyższych zdarzeń (ubocznie należy wskazać, iż akcie notarialnym wskazano na oświadczenie wierzyciela, które nie mogło zostać zastąpione oświadczeniem pełnomocnika - oświadczenie o poddaniu się egzekucji należy interpretować literalnie; por. M. Walasik, Poddanie się egzekucji aktem notarialnym, s. 168 – 172, do wniosku nie załączono nadto powyższego pełnomocnictwa, stanowiącego według treści oświadczenia załącznik do pisma z dnia 27 czerwca 2019 r.). Umowa poręczenia z dnia 23 czerwca 2017 r. i umowa pożyczki zawarta z E. Z. nie stanowiły części aktu notarialnego z dnia 23 czerwca 2017 r. i odwołanie się w opisie zdarzenia do ich treści wymagałoby w celu wykazania ziszczenia się zdarzenia przedłożenia odpowiednich ich części, z uwagi na odwołanie się w opisie zdarzenia do treści dokumentu spoza aktu notarialnego.

Wskazać należy, iż we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu niezbędne jest podanie konkretnej kwoty, na którą wnioskodawca żąda nadania klauzuli wykonalności i sprecyzowanie przy tym, z czego taka wysokość wynika. Sprecyzowanie wysokości świadczenia obok powołania przez dłużnika w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji podstawy obowiązku świadczenia pełni dwie istotne funkcje: umożliwia stwierdzenie, czy obowiązek ten podlega przymusowemu wykonaniu w trybie postępowania egzekucyjnego w sprawach cywilnych oraz daje dłużnikowi możliwość podjęcia obrony w razie sporu z wierzycielem co do istnienia lub zakresu tego obowiązku (por. M. Walasik, Poddanie się egzekucji aktem notarialnym, s. 155 – 156). Tym samym wnioskodawca winien na etapie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na akt notarialny zawierający oświadczenie dłużnika złożone w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. podać konkretną kwotę, na którą żąda nadania klauzuli wykonalności, precyzując przy tym, z czego taka wysokość wynika. Postępowanie klauzulowe jest postępowaniem o charakterze

ściśle formalnym, wszystkie dokumenty niezbędne do uwzględnienia wniosku składane są wraz z wnioskiem. To wnioskodawca odpowiada za takie przedstawienie dokumentów, które umożliwi zapoznanie się z ich treścią przed rozpoznaniem wniosku (por. postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2016 r., XV Cz 358/16) i ponosi konsekwencje zaniechania powołania twierdzeń i wniosków dowodowych bądź powołania takich, które okazały się nieprzydatne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2001 r., IV CZ 64/01, OSN 2002/3/36). Podkreślić jednak należy, iż oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nie pozbawia wnioskodawcy ochrony prawnej, bowiem oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu nie stwarza powagi rzeczy osądzonej i wniosek może być ponowiony, a jeżeli nie jest możliwe uzyskanie klauzuli wykonalności w postępowaniu klauzulowym, wierzyciel może także wszcząć postępowanie rozpoznawcze w celu uzyskania tytułu egzekucyjnego w postaci orzeczenia i skorzystać z pozostałych sposobów zabezpieczenia roszczenia. Okoliczność bowiem, że powód dysponuje tytułem egzekucyjnym w postaci aktu notarialnego, nie stanowi przeszkody do wszczęcia tego postępowania i wydania orzeczenia co do istoty.

Wobec oddalenia wniosku wnioskodawca poniósł koszty związane z niniejszym postępowaniem we własnym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, należało orzec jak w sentencji postanowienia.

Referendarz sądowy E. J.